

Instelling voor Collectieve Belegging (ICB's)

Verklarende fiche

Wat is een instelling voor collectieve belegging?

Een instelling voor collectieve belegging, ook wel ICB of fonds genoemd, trekt geld aan bij het publiek en gaat dit collectief beleggen in verschillende activaklassen (aandelen, obligaties, afgeleide producten, vastgoed, enz.) in lijn met de beleggingsstrategie van de ICB. Het beheer van deze activa wordt toevertrouwd aan specialisten. Een aandelenfonds belegt hoofdzakelijk in aandelen, een obligatiefonds hoofdzakelijk in obligaties, gemengde fondsen beleggen in een mix van beide.

ICB's kunnen de vorm aannemen van een beleggingsvennootschap met rechtspersoonlijkheid of van een beleggingsfonds zonder rechtspersoonlijkheid. Beveks¹ (beleggingsvennootschappen met veranderlijk kapitaal) zijn de bekendste en meest voorkomende beleggingsvennootschappen. Pensioenspaarfondsen² zijn bijvoorbeeld beleggingsfondsen zonder rechtspersoonlijkheid.

Kenmerken

Looptijd

ICB's met eindvervaldag: de eindvervaldag van de belegging is bij aanvang gekend of er is gedefinieerd in het prospectus op welke voorwaarden een einde gesteld wordt aan de ICB. Hoeveel wordt terugbetaald hangt af van de waarde van de beleggingsproducten waarin de ICB geïnvesteerd heeft op eindvervaldag, tenzij het compartiment geniet van een kapitaalbescherming, in welk geval minstens het beschermde kapitaal wordt terugbetaald.

ICB's zonder eindvervaldag: de belegging heeft geen gedefinieerde eindvervaldag en loopt in theorie oneindig door. Men kan zelf beslissen om eruit te stappen.

Kapitaal

ICB's zonder eindvervaldag beschikken normaal gezien niet over een kapitaalbescherming. Hier loopt de belegger het risico dat hij (een deel van) zijn kapitaal verliest. ICB's met kapitaalbescherming bestaan ook. Dit zijn meestal de zgn. gestructureerde beleggingsfondsen. Omwille van de kapitaalsbescherming zullen deze laatsten over het algemeen minder rendement opleveren dan de ICB's zonder kapitaalsbescherming. Deze bescherming geldt ook alleen maar op de eindvervaldag.

Dividend

Indien de belegger kiest voor een **distributieaandeel** dan krijgt hij periodiek (bijvoorbeeld jaarlijks) een dividend. Dit dividend kan bestaan uit opbrengsten die de ICB gerealiseerd heeft (dividenden uit aandelen, interesten van obligaties, meerwaarden, ...), verminderd met de kosten. Deze zijn variabel en kunnen schommelen van periode tot periode. Het tegenovergestelde is het **kapitalisatieaandeel**, waarbij de opbrengsten die de ICB realiseert worden gekapitaliseerd, d.w.z. de opbrengsten worden opnieuw belegd. Men krijgt de opbrengst op het ogenblik dat men de aandelen (deelbewijzen) verkoopt.

¹ In het Frans: Sicavs

² Zie verklarende fiche: pensioenspaarfonds

Voordelen

- Een ICB belegt in een ruime waaier van verschillende effecten. Door het streven naar een diversificatie, verkleint het risico van verlies van de totale portefeuille.
- Het beheer van een ICB gebeurt door professionele beheerders (asset managers).
- Met een relatief beperkte inleg kan de belegger genieten van een gediversifieerde portefeuille.
- Dankzij de omvang kan een ICB genieten van schaalvoordelen (bijvoorbeeld lagere transactiekosten die het rendement ten goede komen).
- Een ICB is een transparante belegging. Naast de publicatie van de netto-inventariswaarde³ zijn het prospectus, de KIID (Key Investor Information Document), het (half)jaarverslag en de maandelijks infofiche ter beschikking van de belegger.
- Een ICB biedt de belegger toegang tot markten die anders voor particuliere beleggers moeilijk of zelfs niet toegankelijk zouden zijn.
- Een ICB biedt fiscale voordelen. Zo zijn de meerwaarden op ICB's die 100% beleggen in aandelen niet aan de personenbelasting, en inzonderheid niet aan enige roerende voorheffing, onderworpen. Zelfs al belegt de ICB deels in rente opbrengende beleggingen, dan nog zal de roerende voorheffing slechts verhoudingsgewijs (volgens ingewikkelde berekeningen weliswaar) aangerekend worden.
- Een belegging in een ICB is een liquide belegging. Een deelbewijs kan verkocht worden op de secundaire markt (als het genoteerd is) of ingekocht worden door de ICB zelf.
- Door in te schrijven op deelbewijzen van een ICB worden bepaalde administratieve taken eigen aan het beheer van een vermogen overgenomen door de ICB.

Risico's en nadelen

Een investering in een instelling voor collectieve belegging houdt voornamelijk volgende risico's in:

- **Risico op faillissement:** het risico dat een ICB failliet gaat is gering. Wel kan het kapitaal deels verloren gaan door koersschommelingen van de onderliggende beleggingen. Indien de ICB toch failliet gaat, gaat hoogstwaarschijnlijk het volledige geïnvesteerde bedrag verloren zelfs in het geval van een ICB met kapitaalbescherming.
- **Risico op koersschommelingen:** de evolutie van de koers hangt af van de activa waarin de beleggingsinstelling geïnvesteerd heeft. De evolutie van de onderliggende activa zal beïnvloed worden door o.a. economische conjunctuur, monetaire en politieke situatie, nieuws over het onderliggende actief Afhankelijk van het type kunnen deze koersschommelingen minder (monetaire fondsen) of meer (aandelenfondsen) belangrijk zijn. De koersschommelingen hangen dus niet enkel samen met de dividenden of intresten die werden ontvangen. Evenmin stijgt de koers regelmatig met een vast percentage.
- **Rendementsrisico:** het rendement van een belegging in een ICB is onzeker en (bijna) nooit gegarandeerd. Het rendement kan bestaan uit een eventuele waardestijging (meerwaarde) en, in geval van distributieaandelen, een uitkering van een dividend. Beide zijn onzeker.

In principe biedt een aandelenfonds op termijn een potentieel hoger rendement dan een obligatiefonds, maar belegt daarvoor in risicovollere activa. Het risico verbonden aan een aandelenfonds is dus groter, hoewel ook hier geen zekerheid bestaat.

³ Men spreekt bij ICB's meestal niet over de koers of over de prijs, maar over de netto inventariswaarde (NIW) per aandeel. De NIW is de waarde van alle producten waarin het fonds heeft belegd, gedeeld door het aantal aandelen dat de ICB heeft verkocht.

- **Liquiditeitsrisico:** het liquiditeitsrisico van ICB's is beperkt. De effecten kunnen normaal gezien tegen marktconforme voorwaarden worden verkocht. Deelbewijzen van "open" beleggingsfondsen kunnen relatief snel verkocht worden, behalve in uitzonderlijke omstandigheden. "Gesloten" beleggingsfondsen kunnen worden verkocht als op een beurs een koper te vinden is.
- **Wisselrisico:** bij een belegging in andere deviezen, loopt de belegger altijd het wisselrisico indien hij op het ogenblik van de verkoop voor een omwisseling naar euro kiest.

Fiscaliteit

Taks op de beursverrichtingen (TOB)

	Aankoop secundaire markt	Verkoop secundaire markt / Wederinkoop
Beveks/sicavs (niet-beursgenoteerd)		
Distributie	0%	0%
Kapitalisatie	0%	1,32% ¹
Beveks/sicavs (beursgenoteerd), geregistreerd in België		
Distributie	0,12% ¹	0,12% ¹
Kapitalisatie	1,32% ¹	1,32% ¹
Beveks/sicavs (beursgenoteerd), niet geregistreerd in België	0,35% ¹	0,35% ¹
Deelbewijzen van gemeenschappelijke beleggingsfondsen (niet-beursgenoteerd)	0%	0%
Deelbewijzen van gemeenschappelijke beleggingsfondsen (beursgenoteerd)		
Geregistreerd in België	0,12% ¹	0,12% ¹
Niet geregistreerd in België	0,35% ¹	0,35% ¹

¹ Tarief 0,12%: maximum € 1.300, tarief 0,35%: maximum € 1600 en tarief 1,32%: maximum € 4.000

Roerende voorheffing

Beleggingsvennootschappen met rechtspersoonlijkheid

De reglementering inzake de roerende voorheffing op de opbrengsten van deze ICB's is afhankelijk van het type deelbewijs.

- Voor distributiedeelbewijzen is 30% roerende voorheffing verschuldigd op uitgekeerde dividenden.
- Voor kapitalisatiedeelbewijzen zal er geen dividend uitgekeerd worden maar worden de inkomsten herbelegd door het fonds.
- Bij **uitstap** uit beleggingsvennootschappen die voor meer dan 10% in vastrentende instrumenten en/of schuldvorderingen beleggen, wordt 30% roerende voorheffing ingehouden op de meerwaarde gerealiseerd op het vastrentende gedeelte van de portefeuille. Dit geldt zowel voor kapitalisatie- als distributiedeelbewijzen (tenzij de statuten voorzien in de volledige uitkering van inkomsten).

De roerende voorheffing wordt door AXA Bank ingehouden respectievelijk bij de uitkering van het dividend of bij de verkoop van de deelbewijzen zoals hierboven aangegeven.

Gemeenschappelijke beleggingsfondsen (GBF) zonder rechtspersoonlijkheid

- GBF's hebben geen rechtspersoonlijkheid, waardoor deze als fiscaal transparant beschouwd dienen te worden. Beleggers in zo'n GBF worden bijgevolg beschouwd als mede-eigenaar van de onderliggende activa, en als houder van deelbewijzen in het GBF worden ze geacht zelf de door het fonds jaarlijks ontvangen inkomsten te hebben ontvangen. Aangezien er geen Belgische roerende voorheffing ingehouden wordt bij toekenning van inkomsten aan een GBF naar **buitenlands recht**, moet de belegger zelf zijn aandeel in de belastbare inkomsten van het GBF vermelden in de belastingaangifte.
- Voor distributiedeelbewijzen is 30% roerende voorheffing verschuldigd op de uitgekeerde dividenden.
- Voor kapitalisatiedeelbewijzen zal er geen dividend uitgekeerd worden maar worden de inkomsten herbelegd door het fonds.
- Bij **uitstap** uit een GBF dat voor meer dan 10% in vastrentende instrumenten en/of schuldvorderingen belegt, wordt 30% roerende voorheffing ingehouden op de meerwaarde gerealiseerd op het vastrentende gedeelte van de portefeuille. Dit geldt zowel voor kapitalisatie- als distributiedeelbewijzen (tenzij het beheersreglement voorziet in de volledige uitkering van inkomsten).

Pensioenspaarfondsen zijn ook gemeenschappelijke beleggingsfondsen, doch voor het afwijkende fiscale regime met betrekking tot dit financieel instrument verwijzen we naar de verklarende fiche pensioenspaarfonds.

Effectentaks

Een taks van 0,15% op effecten aangehouden op effectenrekeningen met een gezamenlijke gemiddelde waarde van 500.000 euro of meer per (natuurlijk) persoon.

Kosten

Dit product is onderworpen aan toetredingskosten.

Voor meer details betreffende deze kosten, en andere eventuele van toepassing zijnde kosten, gelieve kennis te nemen van de tarieflijst (deel 4: beleggingen), en het overzicht van kosten dat voor ieder fonds uit de fondsenselectie werd opgemaakt. Beide zijn beschikbaar op axabank.be of bij uw AXA Bankagent.

Wettelijke documenten

- Prospectus: bevat zeer gedetailleerde en ondermeer juridische informatie over de ICB/compartiment.
- KIID (Key Investor Information Document): in eenvoudige, begrijpbare taal worden hierin de beleggingsdoelstellingen, de beleggingsstrategie, de kosten, de fondsenbeheerders en het risicoprofiel van de ICB/compartiment toegelicht. Het risicoprofiel wordt aangeduid met een score gaande van 1 tot 7.
- Jaarverslag/halfjaarverslag: informatie over de prestaties van de ICB/compartiment, portefeuilleoverzicht van de activa waarin de ICB/compartiment belegt, (half)jaarrekening met de resultaten, verklaring van de revisor die de boekhouding van de ICB heeft gecontroleerd.

Deze documenten zijn beschikbaar op de website van de beheerder of bij uw AXA Bankagent.

Deze fiche werd bijgewerkt tot 15/05/2019. Het verdient aanbeveling zich steeds goed te informeren over eventuele wijzigingen van na deze datum aan elementen en meer in het bijzonder aan de fiscaliteit verbonden aan het financieel instrument waarvan sprake.